

810-1

AKILIUHIAGHAIT QAITQUJAUJUT HULIDJUTINUN ILAUJUNUN

Kavamatkut Nunavunmi qaitquvagait Inirnighat, quviahuutikkut ilaujughat, aallallu ilihimanirmun haffuminga Inuit Qaujimajatuqangit ikajuriangini atuqpaghimajamitigut kivgaqtuutiniklu aalakiinun hulidjutinun. Kavamatkut Nunavunmi akiliqtujut kantimanirmun akiliuhianik (maniktigut akiliqtuqajut) ilitaridjutighat ihariagijaujut kivgaqtuutait hapkua atautit tunijait. Una atuqujaujuq havauhirjaa Kavamatkut Maliruagahaa akiliqtuinirmun katimadjutinun qaitqujaujunun hulidjutinun ilaujughanun.

1.0 MALIRUAGAHANUN TITIRAQHIMAJUT

- 1.1 Kavamatkut ikajuutigijait qiniqhianirmun uqautigijait Inirnighat aalallu kitut pihimajait Inuit Qaujimajatuqangit (IQ), akiliqtuqlugit atautit ilihimanirinun, ajuitiaqhimajamingnik, kivgaqtuutaillu ikajuutigijait kavamatkut hulidjutainun.

2.0 ATUQUJAUJUQ

- 2.1 Kavamatkut akiliqtuiniaqtut akiliuhianik katimanikkut ilitaridjutighat atatuinun – Inirnighaluat, hulidjutinun ilaujut, aalallu pihimajut haffuming Inuit Qaujimajatuqangit – kitut ilauqujaujut ikajuriangini Kavamatkut hulidjutainun. Amigaitut hulijut akiliqtaulimaitut akiliuhianik katimanikkut akiliuhiaqhat tapkununga hulidjutainun akiligahat titiraqhimajukkut kivgaqtungnirmun katulaakkut.
- 2.2 Humi havakumigit akiuhiaghahat katimadjutinun akiliuhiaqhat Kavamatkut maligahait maligahait haffumanit atuqujaujumi tamaitallu havauhiit Maniliqijip havangniaqtait.

3.0 ATULIRVIKHAA UBLUA

- 3.1 Una atuqujaujuq atulirniaqtuq Ubluqtuhivia 1, 2023.
- 3.2 Una atuqujaujuq himautaigijaa hapkua havauhiit atuqtaujut:
  - FAM Atuqujaujuq 810 akiliuhiaqhat katimadjutinun (Qiqaijarluarvia 2008)

4.0 ATANIQTUIDJUTIT UKUALU TIKUAQTAUHIMAJUT

- 4.1 Maniliqinirmut Katimajit (FMB) tunihimajaat una atugahaq ataani ataniudjutikkut titiraqhimajumi 5 haffumanit [Maniliqinirmun Munaridjutinun Maligaa \(FAA\)](#).
- 4.2 FMB tikuqaqhahimajut Maniliqimun ataniunikkut tunihijaangani, ihuaqhaqlugu, taimaaqlugu havauhiit, atugahat, titiqqat, aalallu maliruagahanun ikajuutit ilaujut atuqujaujumun.

5.0 TIKINAHUARUTIT

- 5.1 Tikinahuarutaa atugahap imaa:
  - 5.1.1 Ilitarilugit uvalu pinarilugit ajuitiaqhimajait tapkua kitut pihimajait, uqautigilugillu ilihimajatik haffuminga Inuit Qaujimajatuqangit.
  - 5.1.2 Havaklugit tuhaqtiligillu FMB niriugutait ukualu pijaghat ilaujut havagiangini katimanikkut akiliuhiaghat qaitqujaujunun inungnun.

6.0 ILUANIITTUT

- 6.1 Una atuqujaujuq pidjutiqaqtuq tamainun kavamatkut havagviinun, kamisinanun, katimajiujunun, katimajiinun, uqaudjinirmun timiujut, kavamatkullu timingnit munarijaujut Kavamatkunin.
- 6.2 Uvani atuqujaujuni:
  - 6.2.1 **Quvhiahuitinun Ilutqujaujut** naunaijautaa qujaginaq nunallaani ilaujut kitut uqautigijait ajuitatik hulilukaarutikkut aalakiillu aalat pitquhikkut atuqtajut. Quvhiahuitinun ilutqujaujut qaitquauniaqtut unipkaariamingni unipkaanik/ilihailutikluuniin pitquhirmingnik ilihimajamingnik qungiaqtitilutik, qilaudjaqlutik, qavraqlutik, pihirnik pituqhikkullu ulapqidjutinik.
  - 6.2.2 **Inirnighaq** naunaijautaa inuk naunajaqtaungituq ukiungatigut, kihimi nan'ngarijaunikkut inmi nunallaamingni pihimajut pitiaarnikkut inuuuhikullu atuqhimagjamikkut tapkua ilaujut aalakiit ajuitatik pitquhikkut ilihimanirit. Inirnighat naunajaqtauhimajut nunallaamingnin taimaa naunaijautiqangitut inirnighat inmigut.
  - 6.2.3 **IQ Ilihimanirmun Pihimajuq** naunaijautaa imaa Inirnighaq aalaniluuniin nunallaani ilaujut kitut pihimajuq anginirhakkut pitquhikkut ilihimanirmik pitquhiiillu ilihimablugit aghuungaqtut havaangit inmi nunakllaamingni.
  - 6.2.4 **Hulidjutinun Ilaujuq** naunaijautaa inuk qaitqujaujuq ilauluni Quviahuitinun Ilutqujaujuq, Inirnighaq, una IQ Ilihimanirmun pihimajuq, hivuliquhuqlutikluuniin ilanginik hulidjutini (imaa., ilituqhiaji, uqaqtuq, katimajuni ilaujuq, munaqhijuq, katimapkaijuq, akiliqtuqtaujuq uqaqtiliqtuq, niripkaijuq, taimaa.).
  - 6.2.5 **Hivuliquhuqtuq Havagvingmi** naunaijautaa Kavamatkut Havagvia, timingit, katimajiit, kaminisat, katimajiit, aalat timiujut tapkua ihuaqhajut, katimapkaijut, katimapkaijuluuniin hulidjutinun.
- 6.3 Humi Kavamatkut qaiqujut Inirnighanik, Quviahuitinun Ilujughat, IQ Ilihimanirmun pihimajut, aalalluniin ilaujughat hulidjutinun, katimapkaijut

havagviit havangniaqtait akiliuhiahait katimanirmun ilitridjutighait hapkua atautit kivgaqtungnirmun tunihijut.

6.4 Kivgaqtuutit pijaaqtut akiliqtuqtaujut ilaujut:

- a) Ikajuutauniaqtunun uqaudjinirmun, uqagahatik, ilihimajit, ingilraat, naunaijautillu hulidjutini katimdjutinun, katimaqjuarutinun, katimadjutinun, aghuurutainun, aituutinik tuniuqhajut, quviahuitinun, qungiaqtitijut, itqaumadjutit, avatiliqinirmunlu naunaijautit;
- b) Hivuliqhuqlutik quviahuit hulidjutaini (imaa., qullirmik ikitirilutik), ikajuqlutikluuniin hulidjutini aalakkut pitquhiliqinirmun, pitquhikkut, hulilukaarutikuluuniin;
- c) Ilihaijuq haffunuuna Inuit Qaujimajatuqangit, Inuit Inuudjuhiini Aturniqaqtut, ukualu Inuit uqauhiitigut ingilraanin kavamatkut havaktiinun, inulramiit, aalallu nunallaami ilaujut iglup iluani hilataanilu hulidjutinun (imaa., ilihajut, katimapkajut, ilihaidjutinun hulidjutit, aulaaqtitijut, IQ ubluit); ukualuuniin
- d) Tunihilutik uqaqtiliqtuinirmik numiktirinirmikluuniin kivgaqtuutinik atuqtaujughat kivgaqtuutit kaalutaanginun pilimaitpat.

6.5 Akiliuhiat katimanirmun Akitutilaangit

- 6.5.1 Havaliraangata akiliuhiahait katimapkainikkut Katimapkaijuq Havagvik atugahait akiit angietauhimajut hapkunanga FMBkunin. Mikinirhaa akiliuhiat katimapkainirmun akiligahat napaa ublup akia.
- 6.5.2 FMBkut angiqlugit akitutilaaghait titiraqhimajut uvani Naunaitkutami A haffumunga atugahamun.
- 6.5.3 Havagvia Maniliqijip ihivriungniaqtait hapkua akitutilaangit pingahunguraikpat ukiut, qilamikluuniin pitqujaudjutaagut Maniliqijip.
- 6.5.4 Ministap akilirumagumigit katimanirmun tamna akitutqiaq angietaujumin akiit, Katimajiit angiqttaghaat akiit *hivuani* Katimapkajut Havagviit tuhaqtitpagit angietauhimajut akiit qaitujaujunun hulidjutinun akilirumigiluuniin qujaginaq akiligahat.

6.6 Akiliuhiahait katimadjutinun ihumagijaujut pitiarnirmun ilitaridjutit taijauhimajunun kivgaqtuutinun tunijaujut hulipkaigumik, uvani iluani havangitait havaaghat katulaaluuniin ilaudjutait tunijaujunun.

6.7 Humi inuk tunihimaarumi kivgaqtuutinik Kavamatkunun, tunihijuq kivgaqtuutinik hilataani kitut hulidjutit, angirutiqarumiluuniin akiliuhiangit kikliqarumik hivuani,

katulaaktut pihimakpat. Hapkunuuna pidjutinun, Kavamatkut atuqtaghait inuup kivgaqtungnirmun katulaanga.

- Takulugu una FAM 808-5 Inuup Kivgaqtungnirmun Katulaanga kangiqhiatiarumaguvin.
- 6.8 Akiliuhiaghāt kātimadjutinun akiliqtaulimaituq inungmūn kitut tunijaujariiqtuq akiliuhiaghāt kātimadjutinun, akiliuhiamik, aalakuluuniin qulangnaijaunmik aalamin havagvingmin talvunga hulidjunmun.
- 6.9 Kavamatkut havaktiit akiliqtaulimaitut akiliuhiaghāt kātimadjutinun kihimi tunihigumik kivgaqtutinik hulidjutinun nanminiqaqtut aktilaangitigut, hilataani havangnarnirmi ikaarnirrit. Havaktit pilimaitaik tamangnik akiliuhiaghāt kātimadjutinun akiliuhiatiklu havagvingmingnin.
  - 6.9.1 Havakti tunijaugumi akiliuhiaghāt kātimadjutinun ihuinaarnikkut, atugarilqataat Kavamatkunun akiliffaaqtahaq havagvingmun akiliqtuijumun.
- 6.10 Ukua Canada Revenue Agency (CRA) ihumagijait akiliuhiaghāt kātimadjutinun itkaptaaksraqqtut. Katimapkaijuq Havagvik havagahait akiliuhiaghāt kātimadjutinun ihuarnikkut akiliuhiaqviup havauhiatigut pidjutiqaqqtut unguvaqtirnirmun pijaghanun.
- 6.11 Qaitqujauhimajuq inuk aulaariaqarumi ilaujaamini hulidjutinun Katimapkaijuq Havagvik akiliqtaaqtaaq ihuarnikkut angiriiqhimajuq aulaaqnirmun akiligahat maliklugit ukua FMBkut atugahait havaklugillu havauhiit.
  - Takulugu FAM 820-1 Aulaarnirmun Havaamitigut.
- 6.12 Humi naunajariiqhimajut, hulidjutini hivuliquhuqtuq (imaa., ighivautaqaqtuq kātimadjutini, katimaqjuarutinun tutqighaiji, taimaa.) angiqtaaqtaqtait akiliuhiaghāt kātimadjutinun imaa atauhirmik ublumik upalungaijainirmun hivuani atautit hulidjutit.
- 6.13 Atangujaq Maniliqijit Havagviani Katimapkaijuq Havagvik angiqtaaqtaqtait akiliuhiaghāt kātimadjutinun hivuani naunajariiqhimajut pidjutit humi qaitqujaujut ilaujughat ilaujaangini hulidjutinun tunigilugit hivuani akiligahat. Pitquhia, angirutait akiliuhiaghāt kātimadjutinun hivuani pitquaungituq pitailijaujughaq.
- 6.14 Katimapkaijuq Havagvik munarijaghait havaklugit, manage, uniudjutigilugit tamaita akiliqtauhimajut avatqutugit akiliqhimajut.

7.0 NAUNAITKUTAUJUT IKAJUUTAUJULLU

- 7.1 Maligahat Pitqujaujullu
  - Kiinaujaliqinirmut Auladjutkhanut Maligaq
- 7.2 Ilaujun Qanuriliurutikhat

- FAM 808-5 Kavamatkut Katulaangit – Inuup Kivgaqtungnirmun Katulaangit
- FAM 820-1 Aulaarnirmun Havaamitigut

7.3 Apiqhuutit

- Apirhuutighaqaruvin akiliqtuinirmun katimadjutinun, hivajaqlugit havagvitit ukualuuniin kavamatkut timingni Kuapaliisit Kivgaqtuutait / Maniliqinirmun havaqatigiit.
- Apirhuutikhaqaruvin haffumuuna atuqujaujukkut, ilituripkaqlugit:

FAM@gov.nu.ca

Havagviat Maniliqijit

Havagvia Maniliqijit

Kavamatkut Nunavunmi

FAM AATUGAHAQ 810-1

NAUNAITKUTAQ A – AKILIQTUINIRMUN KATIMADJUTINUN AKIIT QAITQUJAUJUNUN

Akiliqtuinirmun Katimadjutinun Akiit Qaitqujaujunun Hulidjutinun Ilaujughat

Aturlirluni Ubluqtuhivia 1, 2023

<i>Havaangit</i>	<i>Akiit</i>
Quviahuutinun Ilaujut	\$350 / ubluq / atautit halukunungaungitut amigaitunun qungiaqtitijut.
Hulidjutinun Ilaujuq	\$400 / tamaat ubluq \$200 / napaa ublup
IQ Ilihimanirmun Piqaqtuq / Pihimajuq, Inirnighaq, Uqaqtughaq, ighivautalik, Ilaujuq, taimaa.	\$650 / tamaanun ublup \$325 / napaa ublup

HULIDJUTINUN ILAUJUNUN

